
Zhodnocení činnosti Městské knihovny v Ústí nad Orlicí za rok 2022

Počet obyvatel města Ústí nad Orlicí je **13 646**.

Knihovna v roce 2022:

2 082 registrovaných čtenářů

75 209 návštěvníků

93 881 výpůjček

Počet registrovaných čtenářů, návštěvníků i výpůjček se proti roku 2022 zvýšil, protože provoz knihovny už nebyl omezen protiepidemickými opatřeními a knihovna byla celoročně otevřena včetně sobotních služeb.

Naši čtenáři využívají elektronické on-line služby, prodlužují si výpůjčky on-line přes své konto elektronicky, a i když knihovnu nenavštíví fyzicky, mohou si do svých mobilů a čteček stahovat zdarma e-knihy z webu knihovny a e-knihy z MLP Praha a také získávat z webu plné texty zákonů ze Sbírký zákonů.

V roce 2022 získala Městská knihovna 3 granty – grant Česká knihovna ve výši 5 057 Kč na nákup původní české literatury, grant na zakoupení cizojazyčné literatury ve výši 11 315 Kč, grant NK ČR na bezplatné využívání plnotextové databáze Anopress. 3 samostatné granty MěÚ ve výši 13 000 Kč jsou nyní součástí rozpočtu MěK (akce pro děti "Noc s Andersenem", lektorné přednášek 12. ročníku Akademie volného času a vzdělávací přednášky).

Městská knihovna je pověřenou knihovnou pro okres Ústí nad Orlicí na základě smlouvy O přenesení výkonu regionálních funkcí dle zákona 257/2001 mezi Krajskou knihovnou Pardubice a MěK Ústí nad Orlicí ze dne 20. 12. 2006 a získala v roce 2022 z rozpočtu kraje na výkon této funkce částku 2 576 000 Kč. MěK Ústí nad Orlicí je zodpovědná za výkon regionálních funkcí v okrese, metodicky řídí 9 MěK okresu a 111 obecních knihoven okresu, je zodpovědná za finanční čerpání a vyúčtování přidělené částky na regionální funkce. Z pověření regionální funkce ředitelka knihovny pravidelně elektronicky nebo ústně předává ředitelům MěK okresu zprávy z celostátních porad, v MěK se konaly v roce 2022 4 metodické porady a 4 vzdělávací akce pro ředitele MěK okresu.

Automatizace knihovny

Městská knihovna je v současné době vybavena 30 počítači propojenými do sítě Windows NT a všechna pracoviště jsou připojena na internet přes kabelovou televizi. V hudebním oddělení je zároveň vzdělávací studovna s 6 počítači pro pravidelné cykly vzdělávání dobrovolných knihovníků a seniorů v základech počítačové gramotnosti. V roce 2022 se ve vzdělávací studovně uskutečnilo 15 kurzů počítačové gramotnosti pro seniory a nejširší veřejnost.

Výpůjční agenda ve všech odděleních je plně automatizována v open source knihovnickém systému Koha, čtenáři si vyhledávají sami informace v on-line katalogích – k dispozici mají 3 čtenářské počítače v oddělení dospělých, 2 čtenářské počítače v dětském oddělení, a 6 počítačů ve vzdělávací studovně v hudebním oddělení, která slouží zároveň jako zvuková knihovna pro zrakově postižené spoluobčany a zároveň jako bibliograficko-informační pracoviště. V knihovně je umožněn uživatelům přístup do placené plnotextové databáze TamTam fy Anopress a mohou využívat neplacenou databázi právnických informací Zákony pro lidi. Služby knihovny propagujeme i na sociální síti Facebook a Instagram. V prostorách půjčovny je k dispozici Wi-fi připojení k internetu, nabízíme možnost půjčování čteček a zdarma e-knih, zapůjčujeme absenčně gramofon a retro gramofonové desky na hudebním oddělení.

Celý fond knihovny je vystaven v katalogu Vufind na adrese: www.knihovna-uo.cz. Na webu vystavujeme mimo jiné: katalog regionálních osobností, katalog e-knih, katalog novinek, informace pro a o knihovnách regionu, informace o neziskových organizacích regionu, informace o zařízeních pro rodinu, děti a mládež, informace pro zdravotně postižené občany a informace o pomáhajících institucích regionu. Na webu MěK Ústí nad Orlicí je k dispozici čtenářům a všem knihovnám souborný katalog všech 104 obecních knihoven okresu a souborné katalogy 10 středisek okresu Ústí nad Orlicí, tuto službu poskytujeme jako první knihovna v Pardubickém kraji.

Provozní doba

Provozní doba knihovny zůstala v roce 2022 47 hodin týdně.

Oddělení pro dospělé:

Den v týdnu	Provozní doba
Pondělí – Pátek	9:00 – 18:00
Sobota	9:00 – 11:00

Dětské oddělení:

Den v týdnu	Provozní doba
Pondělí - Pátek	12:30 – 17:30

Hudební oddělení:

- bibliograficko-informační služba, vzdělávací studovna, zvuková knihovna, půjčovna gramofonu a gramodesek
- otevřeno po telefonické dohodě

Poplatek za registraci se v roce 2022 zůstalo nezměněno:

- Dospělí čtenáři: **170 Kč**
- Děti, studenti, důchodci: **120 Kč**

V rámci kulturně-výchovné činnosti **pořádala MĚK tyto akce:**

- knihovnické lekce pro všechny třídy základních, mateřských škol a zvláštní školu (74 hodinových lekcí za rok)
- knihovnicko-informační lekce pro studenty všech středních škol – 4 lekce
- Pasování druháků na čtenáře - 6 akcí
- pracovnice dětského oddělení pořádaly pro děti akce: Vánoční odpoledne deskových her, Adventní perníčkování, Adventní muzikopohádku, Adventní čtení a tvoření, Detektivní pátrání, Říjnové předčítání, Stezku sněhu, Cizokrajné pohádky, Papuchalk Petr
- o prázdninách jsme pro děti připravili 7 veřejných čtení na dětském oddělení: „Pohádka ze statku“, „Žabí princ“, „Žirafí pohádka“, „O Budulínkovi“, „Hmyzí pohádka“, „Letní pohádka“, „Prázdninové překvapení“
- v rámci Března – měsíce čtenářů jsme se zapojili do celostátní akce dětských knihoven "Noc s Andersenem" a a „Večera s Andersenem pro mladší děti“
- v knihovně se uskutečnilo 15 kurzů počítačové gramotnosti pro seniory a nejširší veřejnost – např. Chytrý mobil, Pinterest 1,2, Úprava fotografií 1,2, Fotografování mobilem, Aplikace Záchranka, Bankovní identita, Bezpečná práce s mobilním telefonem, Bezpečná práce s počítačem, Výstřižky, Vyhledávání informací
- v Týdnu knihoven jsme uspořádali pro studenty gymnázia besedu s vrchní státní zástupkyní JUDr. Lenkou Bradáčovou: (Ne)srozumitelná justice
- Knihovna se zapojila do celostátní akce Den holocaustu – Jom-ha-šoa
- Knihovna se zapojila do celostátní sbírky ke Dni válečných veteránů
- v MĚK se konal 12. ročník Akademie volného času – uspořádali jsme 8 večerních přednášek regionálních autorů pro veřejnost (přednášející Martin Nekola, Dušan Špitálský, Pavel Kovář, Martin Vídenský, doc. Macková, P.Holásek, Kateřina Hájková)
- zapojení do celostátní akce Bookstart - S knížkou do života- pro maminky na mateřské dovolené s nejmenšími dětmi a staršími dětmi - 21 akcí pro maminky

🎬 uspořádali jsme 6 výstav a vernisáží ve foye knihovny:

🎬 1.1.-20.2.2022 Adopce na dálku

🎬 24.2.-30.4.2022 Poslední večere - ZUŠ ÚO

🎬 1.5.-30.6.2022 Pozor, v knihovně je kocour - Klára Smolíková

🎬 1.7.-31.8.2022 Čteme. Čteme? Čtème! - z Národní knihovny

🎬 1.9.-31.10.2022 Století Jaroslava Foglara

🎬 1.11.-31.12.2022 Tváře kolem nás - akvarely Kláry Vaníčkové

🎬 další akce pro veřejnost:

- přednáška prof. Igora Lukeše: Putin, Ukrajina a Západ
- přednáška J.Vykoukala: Proč dnes řešit Izrael
- přednáška L.Pařízka: Silver A
- autorské čtení Josefa Havla: Rod Janderů v textilním průmyslu
- přednáška P.Havlíčka: Rusko-ukrajinský konflikt a situace na Ukrajině
- přednáška Ivo Říhy: Literární postavy Karolíny Světlé
- přednáška R.Urbánka: Stroje ve venkovském hospodářství a Motory našich předků
- zapojení do sbírky Paměti národa ke Dni veteránů
- přednáška L.Beranové: Jak podpořit své duševní zdraví
- přednáška M.Nespoříkové: Buď bych se zbláznil nebo uchlastal
- školení Staň se editorem Wikipedie
- setkání P.A.J.Z.L.
- setkávání komunitní skupiny Slyšení hlasů

Z další činnosti knihovny:

🎬 zpracováváme a zodpovídáme za správnost celookresní statistiky okresu Ústí nad Orlicí – písemné a automatizované zpracování dat a komentářů pro NIPOS – statistické výkazy 10 městských a 110 obecních knihoven.

🎬 MěK je pověřena Národní knihovnou Praha budovat a uchovávat fond regionální literatury (meziknihovní výpůjční služba, archivace regionálních publikací, městských zpravodajů okresu)

🎬 MěK je zapojena do celostátního projektu organizovaného NK ČR o výkonnosti knihoven – „Benchmarking v knihovnách“

🎬 MěK je zapojena do Centrálního portálu knihoven

🎬 pracovníci MěK si stále zvyšují svou odbornou kvalifikaci – zúčastnili se semináře Současná literatura, semináře Problém umělecké kvality v knižní tvorbě pro děti, Chceme dětem číst 14 aneb Cesta pohádkovým světem, Kybernetická bezpečnost na 1. stupni ZŠ

🎬 využíváme službu STK Praha: VPK – elektronické zasílání dokumentů a kopií v rámci MVS, jsme zapojeni do elektronického katalogu MVS a souborného katalogu Caslin

NK ČR – protokolem OAI zasíláme elektronické záznamy zpracovaných knih a titulů časopisů do Souborného katalogu NK ČR, využíváme stahování autorit z NK ČR–harmonizujeme autoritní záznamy pomocí protokolu Z39.50 z databází NK ČR. Jsme zapojeni do rešeršní elektronické služby Ptejte se knihovny, zpracovali jsme 4 odborné rešerše. Zasíláme zpracované besedy do celostátní Databanky vzdělávacích knihovnických programů MZK Brno

- pracovníci knihovny celoročně průběžně harmonizují a aktualizují databázi jmenných autorit, harmonizujeme a aktualizujeme databázi předmětových autorit – ročně zharmonizováno 4 915 záznamů, budujeme a ukládáme průběžně databázi regionálních osobností www.osobnostiregionu.cz, doplňujeme průběžně u záznamů „dílovky“
- využíváme elektronického nákupu knih – výhodný rabat
- ředitelka se zúčastnila sekce Veřejných knihoven v NK ČR, Valné hromady SKIP v Hradci Králové, výkonného výboru SKIP v NK ČR, regionálního výboru RV SKIP, Rady CPK – probíhala přes zoom, semináře Souborný katalog a národní autority, semináře Mediální vzdělávání v praxi, semináře Získej, semináře Zvládání konfliktů na pracovišti a semináře Kybernetická bezpečnost
- ředitelka se zúčastnila 4 porad ředitelů pověřených knihoven pořádaných Krajskou knihovnou v Pardubicích
- MěK je členem Svazu knihovníků a informačních pracovníků – ředitelka pracuje v regionálním výboru této organizace, v dozorčí komisi VV SKIP a je členkou sekce veřejných knihoven SKIP ČR, členkou MAS Orlicko, členem SDRUK
- ředitelka získala ocenění Pardubického kraje Knihovnický anděl
- MěK je členem sdružení dětských knihoven Klubko
- MěK je zapojena do odborných diskusních konferencí Knihovna, Region, Andersen a Katalogizace, pravidelně zasíláme články do Informačního listu
- Na požádání nabízíme donáškovou službu seniorům a zdravotně znevýhodněným, spolupracujeme s Klubem seniorů a neziskovou organizací Duševní zdraví a CEDR
- Ekonomka knihovny se zúčastnila 4 školení fy VEMA

Situace na pobočce v Kerharticích

Provoz zajišťuje dobrovolná knihovnice Hana Dianová. Knihovna je otevřena každý čtvrtek od 14:30 do 17:00 hod. MěK hradí provoz pobočky, nákup knih, zpracování a mzdu knihovnice. Díky zvýšeným energetickým nákladům stojí celoroční provoz pobočky 60 000 Kč.

Situace na pobočce v Knapovci

Knihovna v Knapovci je umístěna v prostorách místní školy, provoz zajišťuje dobrovolná knihovnice paní Pavlína Kosturková. Knihovna je otevřena každou sobotu od 13:00 do 16:00 hod. Provoz funguje bezproblémově.

Penzion

Městská knihovna pokračuje v půjčování knih ze svého fondu formou vytváření půlročních souborů, které jsou zapůjčovány penzionu, kde je dobrovolný knihovník půjčuje čtenářům, pro které je ze zdravotních důvodů obtížné navštěvovat knihovnu.

Situace ve střediskovém systému knihoven

Městská knihovna pracuje současně jako knihovna středisková, která sdružuje na základě každoročně obnovovaných dohod o odborné pomoci mezi MěK a obcemi prostředky na nákup, rozvoz a zpracování knih pro 19 obecních knihoven obvodu. V roce 2022 bylo sdruženo 133 240 Kč od obcí obvodu Ústí nad Orlicí. O obecní knihovny se staráme metodicky – během roku jsme uskutečnili v každé obecní knihovně 2 návštěvy s rozvozem knih. V roce 2022 byla provedena 1 revize v obecní knihovně Velká Skrovnice. Kmenový fond všech obecních knihoven obvodu Ústí je převeden do automatizovaného knihovního systému Koha. Všechny obecní knihovny mají svůj web, na webu knihovny www.knihovna-uo.cz/region je možno vyhledávat dostupnost knih v souborném katalogu všech 19 knihoven střediska Ústí nad Orlicí.

V MěK Ústí se uskutečnila 1 porada pro dobrovolné knihovníky obvodu Ústí a 1 vzdělávací akce pro dobrovolné knihovníky, uskutečnily se zde 4 porady a 4 vzdělávací akce pro ředitele knihoven okresu Ústí nad Orlicí.

V roce 2022 se uskutečnilo v MěK 10 porad pro pracovníky MěK.

V knihovně proběhly 4 kontroly PO a BOZ.

MěK Ústí vyměnila původní osvětlení knihovny a nahradila ho úspornými ledkovými trubicemi.

V MěK proběhla kontrola čerpání dotace RF knihovny z KK Pardubice a Kontrola Záchraného hasičského sboru - kontrola dodržování zákona o požární ochraně – obě kontroly bez závad.

Knihovna využívá pro bezhotovostní platby čtenářů bankovní terminál Komerční banky.

Během celého roku jsme dodržovali nařízená úsporná opatření v čerpání energie a plynu.

V Ústí nad Orlicí 15.1.2023

PhDr. Jana Kalousková

ředitelka MěK